

Tvenkinio produktyvumas priklauso nuo jo vandens kokybės, vidutinės metinės temperatūros, natūralių pašarų išteklių, deguonies režimo ir kitų veiksnių. Jeigu vanduo rūgštokas, užterštas organinėmis ir cheminėmis medžiagomis, jo paviršių nuolat dengia naftos plėvelė - geros produkcijos iš jo tikėtis neverta. Mažai žuvingas bus telkinys, kuriame daug sieros vandenilio, metano dujų (jos gaminasi storame dumblo sluoksnyje). Didelis geležies kiekis vandenyje taip pat žuvų produkciją mažins. Nuolat šaltame vandenyje bus mažai planktono ir bentoso - natūralių pašarų, kurie žuvims yra pagrindinis vitaminų ir mineralinių medžiagų šaltinis. [Žuvų "derliaus" nebus,](#)

jeigu tvenkinyje nuolat ar periodiškai trūks deguonies. Norint tvenkinyje skalauti skalbinius, teks pasirinkti: arba žuvis, arba skalbiniai. Pakanka į mažą tvenkinį panerti tepaluotą kibirą, ir naftos plėvelė tuojau padegs visą paviršių, pastodama kelią oro deguoniui į vandenį. Visi šie dalykai mažame tvenkinyje daug pavojingesni negu dideliame. Čia visuomet daug mažesnis [vandens paviršiaus aeravimas,](#)

nes vanduo beveik nebanguoja. Bet koks vandens užteršimas greitai pasklinda po visą tvenkinėlį, kenkdamas žuvims ir jų natūraliam pašarui. Dideliame tvenkinyje iš pavojaus zonų žuvis spėja pasitraukti, o mažame joms pabėgti nėra kur.

Nutarus savo [tvenkinio neteršti,](#) lieka paskaičiuoti, kiek ir ko jame galima auginti. Apibendrinant galima sakyti, kad tvenkiniui ir tvartui galioja tas pats dėsnis: žuvų arba gyvulių turi būti tiek, kiek bus pašaro jų normaliam gyvenimui. Reikia nugalėti dar dažną įsivaizdavimą, kad žuvims pakanka tik vandens, o maisto jau jos pačios susiras. Jeigu būtų taip, pakaktų karosą įleisti į kibirą su vandeniu ir laukti, kada tas kibiras prisipildys žuvų. Pavysdys žiaurus, bet pakankamai

akivaizdžiai pasako esmę.

Natūralūs pašarai būtini žuvims nuo pat pirmųjų jų gyvenimo dienų. Mūsų šalies klimato sąlygos leidžia vandenyse užaugti tiek natūralių pašarų, kad jų pakanka vienam kilogramui žuvų šimte kubinių metrų vandens. Šis rodiklis yra vidutinis, nes skirtingų vandenų produktyvumas nevienodas. Tvenkinyje, į kurį vanduo patenka nuo derlingų žemių, maisto atsargos gyviems pašariniams organizmams bus didesnės. Pušynais ir smėlynais tekantis vanduo bus skaidresnis, bet maisto medžiagų turės mažiau. Natūralius pašarus galima pagausinti, reguliariai tvenkinį papildomai tręšiant, bet čia būtina griežtai laikytis saiko ir specifinių reikalavimų. Kitaip vanduo neišvengiamai užsiterš. Nestoras (iki 15 cm)dumblo sluoksnis tvenkinio dugne - bentoso bazė, juo maitinasi dauguma paaugusių karpinių žuvų. Rengiant naują tvenkinį negalima jo dugno palikti be dirvožemio ar buvusio dumblo. Tvenkinio pašarų bazę labai praturtintų vėžiagyviai - gamaridai ir mizidės, introdukuoti Kauno mariose ir kai kuriuose kituose šalies vandenyse.

Natūralų produktyvumą galima padvigubinti, tvenkinį tręšiant mineralinėmis ir organinėmis trąšomis. Tačiau laukiamo efekto nebus, jeigu tvenkinio dugno ir vandens reakcija rūgšti. Tokia terpė neigiamai veikia biogeninius procesus ir trąšų poveikį. Rūgščių reakciją neutralizuoja kalkinimas: tvenkinio hektarui išpilama po 700-800 kilogramų dirvų kalkinimui naudojamų kalkių. Šį darbą lengviausia atlikti prieš tvenkinį patvenkiant. galima kalkes berti ir į vandenį, bet tada dirbti bus gerokai sunkiau.

Mineralinės trąšos paprastai pilamos į vandenį visoje jau patvenktoje tvenkinio akvatorijoje. Tai daroma kas dešimt dienų gegužės - rugpjūčio mėnesiais. Trąšų kiekis apskaičiuojamas priklausomai nuo veikliųjų medžiagų santykio (procentų) turimose trąšose. Vienam tvenkinio hektarui per sezoną reikia apie 25 kg fosforo rūgšties ir apie 36 kg gryno kalio. Nepakenks, jeigu fosforo ir kalio trąšoms tvenkinys bus patręštas ir prieš užliejimą. Tada į kiekvieną hektarą išpilama 200-300 kg fosforo ir 100-200 kg kalio trąšų. tręšiant azoto trąšomis būtinas saikas ir nuolatinis vandens kokybės stebėjimas, nes labai nesunku sukelti vadinamąjį "vandens žydėjimą". Jis liudija, kad tvenkinio vanduo persotintas biogenais. jeigu fosforo ir kalio trąšos neduoda reikiamo efekto, tvenkinį reikia tręšti ir azoto trąšomis, geriausia nedideliais mėšlo, srutų, komposto kiekiais. Mėšlas ir kompostas išdėstomas vandenyje prie kranto nedidelėmis krūvelėmis, srutos išlaistomos tiesiog į vandenį. Pastebėjus pirmuosius vandens "žydėjimo" požymius, organines trąšas iš tvenkinio būtina skubiai pašalinti. Dar atsargiau reikia elgtis su mineralinėmis azoto trąšomis, jas galima pašalinti tik pakeitus tvenkinio vandenį.

Tvenkinio produktyvumas

Parašė zvejams.lt

Šeštadienis, 12 Sausis 2013 13:30

© 2013 zvejams.lt. Visos teisės saugomos. Šis dokumentas yra neoficialus ir nepatvirtintas. Jis yra tik informacinis ir neturėtų būti naudojamas kaip patarimas. Jis yra sukurtas naudojant zvejams.lt internetinį portalą.